

Verkennd natuuronderzoek

Rehoboth Elburg

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 3 april 2014

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek
Rehoboth Elburg

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 332894

Referentienummer :

Revisie : C3

Datum : 3 april 2014

Auteur(s) : Ing. A.M. Poelmans

E-mail adres :

Gecontroleerd door : mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Ing. R. Vink

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Inleiding.....	5
1.3	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten.....	5
2	Natuurbeschermingswet	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Inventarisatie.....	8
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	9
3	Flora- en faunawet	10
3.1	Toetsingskader	10
3.2	Methode	11
3.3	Voorkomende ecotopen.....	11
3.4	Planten	12
3.5	Vleermuizen	12
3.6	Overige zoogdieren.....	13
3.7	Vogels	14
3.8	Amfibieën	14
3.9	Reptielen	15
3.10	Vissen	15
3.11	Ongewervelden	15
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskader	16
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	16
5	Conclusies.....	18

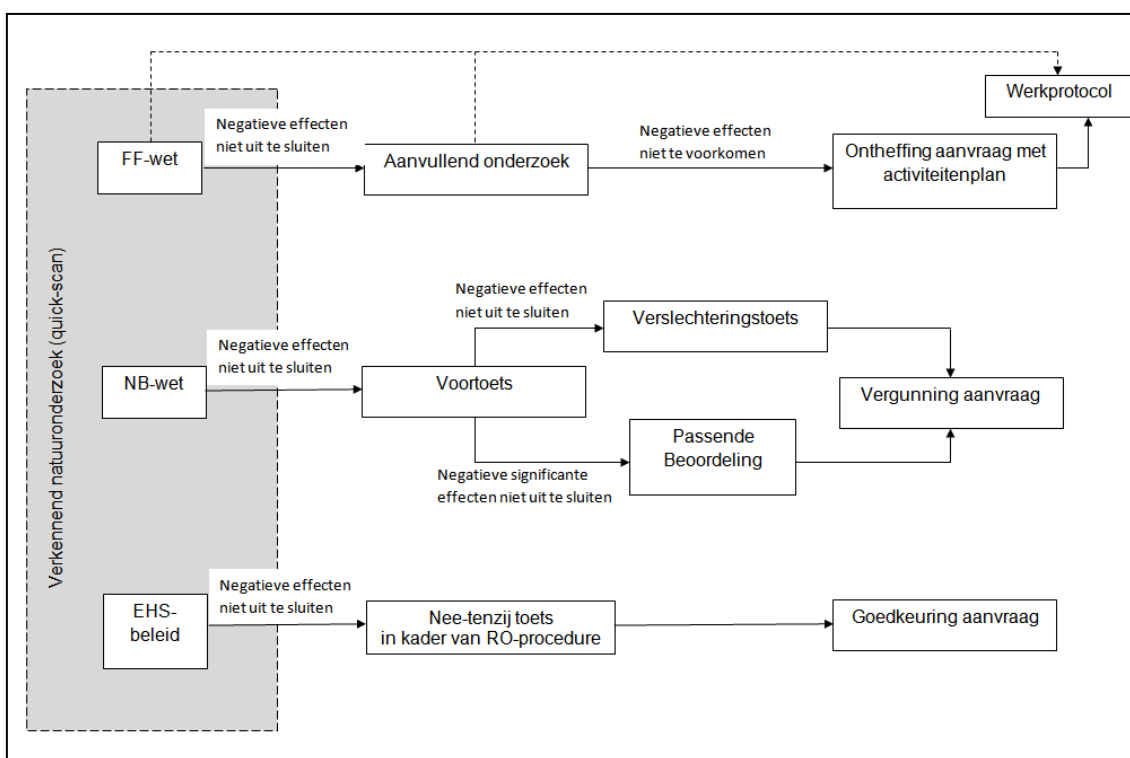
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten
- Flora- en Faunawet: individuele soorten
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1: Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

1.2 Inleiding

De gemeente Elburg is voornemens om op verschillende schoollocaties in Elburg woningbouw te realiseren. Dit verkennend natuuronderzoek gaat over schoollocatie Rehoboth. Het schoolgebouw en bijgebouwen worden gesloopt. Het verkennend natuuronderzoek is een actualisatie van de natuurtoets welke in 2006 en 2007 is uitgevoerd. Omdat de geldigheidsduur voor ecologisch onderzoek vijf jaar is en voor het uitgevoerde vleermuisonderzoek drie jaar is wordt het natuuronderzoek geactualiseerd.

Op basis van het stedenbouwkundig ontwerp (maart 2013, zie figuur 2) voor de nieuwe woningbouw wordt een inschatting gemaakt van de effecten op beschermde soorten en gebieden. In figuur 1 is de ligging van de locatie weergegeven.

1.3 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied bestaat uit een schoolgebouw met verschillende bijgebouwen, fietsenstalling en Parkeerplaats, en een klein gedeelte van het zuidelijk gelegen park (figuur 2 en 3).

Dit parkgebied, direct ten zuidwesten van de schoollocatie gelegen, is een park met enkele solitaire bomen, bomengroepen en een waterpartij. De noordoever van deze waterpartij is natuurvriendelijk ingericht. Het overgrote deel van het park waaronder de waterpartij valt buiten het plangebied.

Figuur 2: Plangebied binnen Elburg (Googlemaps)

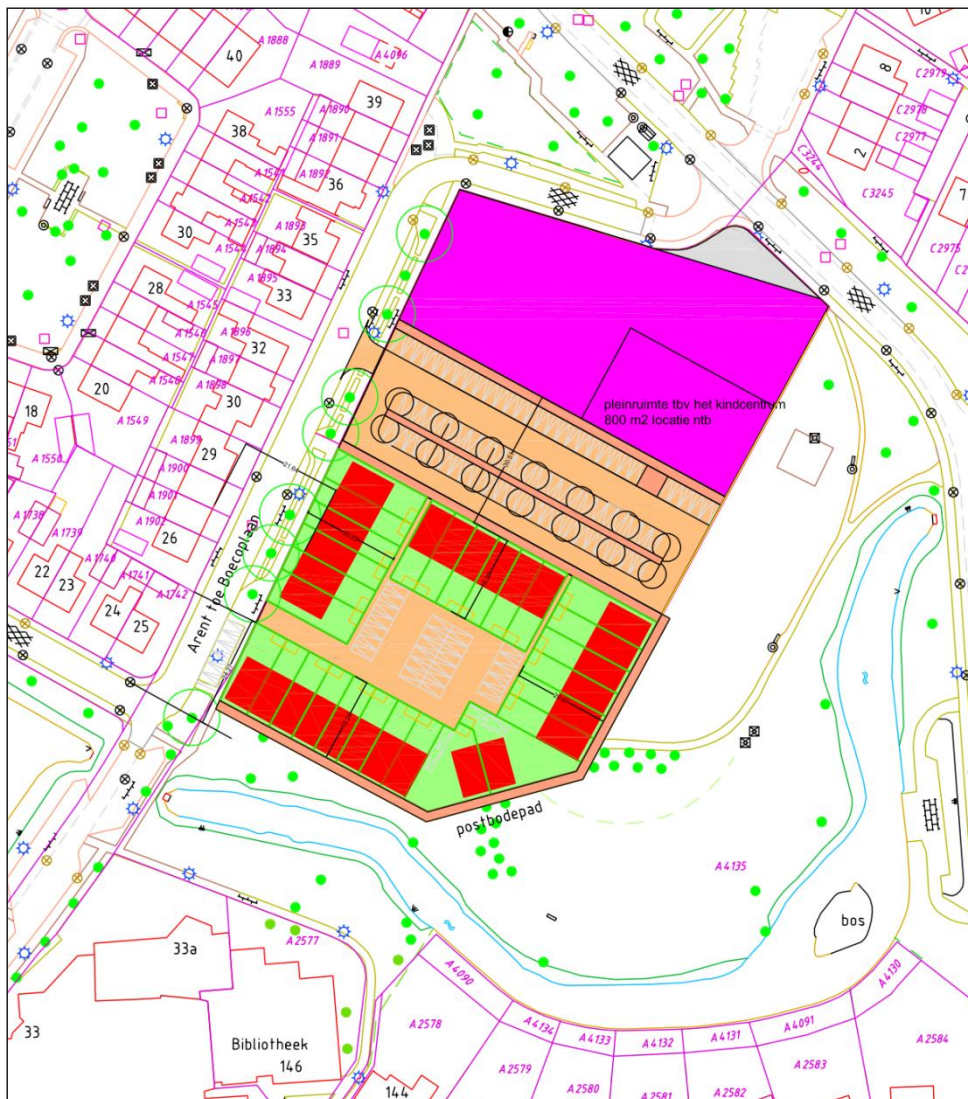

Figuur 3: Plangebied (Googlemaps)

Voorgenomen activiteiten

De voorgenomen maatregelen bestaan uit:

- Sloop van de bestaande gebouwen;
- Kappen van bomen rondom de school;
- Realiseren van nieuwbouw (woningen) en de inrichting van de openbare ruimte (figuur 4).

Figuur 4: Verkavelingsstudie (29 januari 2014)

Foto 1 en 2: Schoolgebouw noord en westzijde

Foto 3 en 4: Schoolgebouw oostzijde

Foto 5 en 6: Buitenterrein westzijde

Foto 7 en 8: Groenzone zuid en oostzijde

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

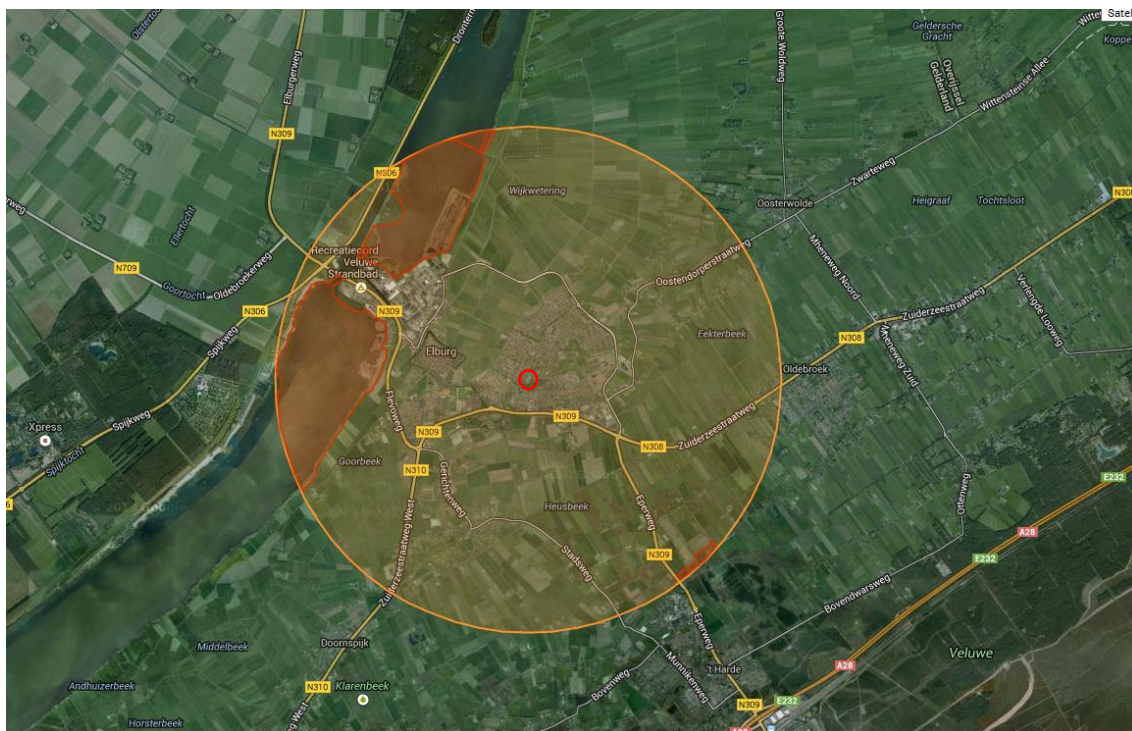
- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura2000 gebied(en) op een afstand circa 2 km van het plangebied zijn gelegen. Dit betreft de gebieden; Veluwerandmeren en de Veluwe (figuur 5). De status van het Drontermeer als Beschermde natuurmonument is geheel komen te vervallen met de definitieve aanwijzing van Veluwerandmeren als Natura 2000-gebied.

Figuur 5: Natura 2000-gebieden; Veluwerandmeren en de Veluwe

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen Natura 2000-gebied. Het gebied ten noordwesten (Veluwerandmeren) en het gebied ten zuidoosten (Veluwe) is aangewezen als Natura 2000-gebied. Fysieke aantasting van de Natura 2000-gebieden is niet aan de orde. Ook verstoring door geluid of licht is uitgesloten omdat de functie van het plangebied nauwelijks verandert (van school naar woningbouw) en het is gelegen in het bebouwde gebied van Elburg.

Tevens is er geen ecologische relatie tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden. Voor de voorgenomen ontwikkeling is geen voortoets en/of effectbeoordeling nodig in het kader van Nbwet.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

▪ Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden;

▪ Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort);

▪ Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, Nesten van deze soorten

worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstorende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- *Telmee.nl (NDFF gegevens)*
- *Zoogdiervereniging*
- *Vissenatlas Gelderland* (Van Kessel, N. & J. Kranenburg, 2012. Vissenatlas Gelderland. Ecologie en verspreiding van zoetwatervissen in Gelderland. Uitgeverij Profiel, Bedum)
- *Waarneming.nl*.
- *Vleermuisonderzoek op 4 locaties in Elburg (Ecochore natuurtechniek, augustus 2007)*

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen brengt met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 4 februari 2014 door een ecoloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

In het plangebied komen de volgende ecotopen voor:

- **Bebouwing:** spouwmuren met ventilatieopeningen, plat dak;
- **Gazon:** intensief beheerd;
- **Bomen:** bomengroep en solitaire bomen (stamdiameter 0.20 – 0.50 m; esdoorn, grove den, fijnspar, ceder, acacia, beuk);
- **Struiken:** coniferen, bodembedekkers, sierheesters.

3.4 Planten

Bronnenonderzoek

Op basis van de beschikbare gegevens (Telmee.nl, 2008-2013) zijn geen beschermde soorten (tabel 2 & 3 Ffwet) in het plangebied en directe omgeving waargenomen.

Oriënterend veldonderzoek

Het groen in het plangebied bestaat uit gazon, plantsoen (heesters) en bomen (solitaire bomen en boomgroepen). Aan de zuidzijde, buiten het plangebied ligt een park met een watergang voorzien van een natuurvriendelijke oever. De zwanenbloem en dotterbloem zijn soorten die hier mogelijk voor zouden kunnen komen. Deze soorten zijn echter algemeen en staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet. In het plangebied zijn gezien het gecultiveerde karakter geen beschermde planten (tabel 2 & 3 Ffwet) te verwachten.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor planten is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

Uit verspreidingsgegevens (Telmee.nl, 2008-2013) blijkt dat de volgende soorten zijn waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen; gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger. In april – juli 2007 is onderzoek naar vleermuizen in en rondom het plangebied uitgevoerd (Echochore natuurtechniek, augustus 2007). Het resultaat van dat onderzoek was dat er toen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen. Rondom het plangebied zijn toen wel foerageervluchten waargenomen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Een rosse vleermuis is tweemaal hoog overvliegend waargenomen, deze soort had geen binding met de locatie.

Oriënterend veldonderzoek

Het schoolgebouw is de door de aanwezigheid van spouwgaten (invliegopening) mogelijk geschikt als vast rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De spouwgaten bevinden zich op een hoogte van circa 3.00 meter rondom het gebouw met een onderlinge afstand van circa 1.00 – 1.50 meter. Aan de noordgevel (foto 11) bevinden zich spouwgaten op een hoogte van circa 6.00 meter. De beplanting (bomengroep) aan de zuidzijde kan als onderdeel van een grote bomenstructuur (groen/blauwe structuur door de wijk) dienen als vlieg- en/of foerageerroute voor vleermuizen. In de te kappen bomen zijn geen holtes aangetroffen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Foto 9 en 10: Spouwgaten geschikt als invliegopening (rode cirkel) voor vleermuizen

Toetsing Flora- en faunawet

Omdat de uitkomsten van het vleermuisonderzoek van 2007 maximaal drie jaar geldig zijn kan op basis van die resultaten niet worden vastgesteld dat er momenteel geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn.

Op basis van het oriënterend veldbezoek van 5 februari 2014 kan geconcludeerd worden dat er onvoldoende recente informatie beschikbaar is om voor vleermuizen de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er is daarom aanvullend onderzoek nodig gericht op de inventarisatie van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of het gebruik van het plangebied door vleermuizen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd alvorens de sloopwerkzaamheden plaats vinden.

Het onderzoek bestaat uit 5 veldbezoeken welke uitgevoerd worden in de zomerperiode (Kraamverblijven en zomerverblijven) en in het najaar (paarverblijven).

Als blijkt dat vleermuizen de gebouwen benutten als vaste verblijfplaats, moet een ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75 worden aangevraagd.

3.6 Overige zoogdieren

Bronnenonderzoek

Op basis van gegevens (telmee.nl) zijn algemene voorkomende zoogdieren (tabel 1 Ffwet); o.a. egel, huispitsmuis, konijn, mol en veldmuis waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen. Daarnaast is de eekhoorn als beschermde soorten (tabel 2 Ffwet) waargenomen. Er zijn geen gegevens bekend van strikt beschermde zoogdieren (tabel 3 Ffwet) uit het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Het plangebied en directe omgeving is geschikt voor algemeen voorkomende soorten (konijn, mol, egel en diverse soorten muizen). In een aantal voor eekhoorn geschikte (naald)bomen (o.a. fijnspar en grove den, foto 11 en 12) zijn geen nesten van deze soort aangetroffen. Tevens zijn er geen bomen met holtes of oude nesten aanwezig in het plangebied die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor eekhoorn. Het gebouw is door het ontbreken van (grotere) openingen niet geschikt voor steenmarter.

Foto 11 en 12: Naaldbomen in het plangebied

Toetsing Flora- en faunawet

Voor de overige zoogdieren is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.7 Vogels

Bronnenonderzoek

Op basis van gegevens (telmee.nl, 2008 - 2013) zijn de volgende vogelsoorten met een jaar-rond beschermde nestplaats waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen; huismus, gierzwaluw, roek en steenuil. Daarnaast zullen algemeen soorten van het stedelijk gebied zoals, merel, roodborst, ekster, koolmees, pimpelmees, groenling voorkomen in en rondom het plangebied.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn algemeen voorkomende soorten waargenomen in de bosschages rondom het gebouw, zoals boomkruiper, vink, merel, groenling. Het gebouw is door het ontbreken van geschikte gaten en holtes en door de afwezigheid van een dak met dakpannen niet geschikt als vaste- rust en verblijfplaats voor huismus en gierzwaluw. De aanwezige spouw-gaten bieden geen geschikte nestplaats voor huismus en gierzwaluw. In de beplanting (deels groenblijvend) rondom de school zijn geen huismussen waargenomen. Door het ontbreken van vaste rust- en verblijfplaatsen in de directe omgeving van de beplanting heeft deze geen functie voor de huismus.

In de te kappen bomen zijn geen nesten aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermde nestplaats. In een drietal bomen langs de Arent toe Boecoplaan (buiten het plangebied) zijn nesten aanwezig van ekster. Het is niet aannemelijk dat gezien de locatie (stedelijke omgeving) en het type boom de nesten worden gebruikt door buizerd, sperwer, boomvalk of ransuil.

In de te kappen grove dennen, fijnsparren (foto 12 & 13) en ceder (foto 2) zijn geen sporen (o.a. braakballen) aangetroffen of zichtwaarnemingen gedaan die wijzen op een roestplaats van ransuil.

Toetsing Flora- en faunawet

Aangezien het verboden is om broedende vogels te verstoren tijdens het broedseizoen, moet bijvoorkeur gezorgd worden dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dan moet vooraf door een terzake deskundige worden bepaald of er nesten en/of broedende vogels voorkomen in de delen waar men de werkzaamheden wil gaan uitvoeren. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden indien met zekerheid schade aan nesten en verstoring van broedende vogels kan worden voorkomen. Dit is ter beoordeling van een ter zake kundige ecooloog.

3.8 Amfibieën

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (Telmee.nl & RAVON, 2008 - 2013) zijn de volgende amfibieën waargenomen in het uurhok waarin het plangebied zich bevinden: gewone pad, bruine kikker, groene kikkercomplex en kleine watersalamander. Het betreft hier algemeen voorkomende soorten (tabel 1 Ffwet). Van de strikt beschermde soorten (tabel 3 Ffwet) is de rug-streepad en de heikikker waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat geschikt is als leefgebied voor amfibieën. Het voorkomen van beschermde amfibieën is hiermee uitgesloten. In de aangrenzende waterpartij zijn mogelijk wel algemeen voorkomende amfibieën te verwachten. Strikt beschermde soorten (tabel 3 Ffwet) zijn door het ontbreken van geschikt biotoop (o.a. pioniersituatie, voedselarm en enigszins zuur water) hier niet te verwachten.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor amfibieën is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.9 Reptielen

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (Telmee.nl & RAVON, 2008 - 2013) zijn er geen reptielen waargenomen in het uurhok waarin het plangebied zich bevinden.

Oriënterend veldonderzoek

Door het ontbreken van geschikt biotoop (o.a. bos, heide, water, riet/ruigte) zijn reptielen ook niet te verwachten in het plangebied. Het aangrenzende waterpartij is door het ontbreken van ruigtes en brede rietzones ongeschikt voor ringslang.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor reptielen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.10 Vissen

Bronnen

Op basis van beschikbare gegevens (Vissenatlas Gelderland, 2012) zijn de volgende beschermde vissen (tabel 2 & 3 Ffwet) waargenomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen; kleine modderkruiper en bittervoorn.

Oriënterend veldonderzoek

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat geschikt is als leefgebied voor vissen. Het voorkomen van vissen is hiermee uitgesloten. In de aangrenzende waterpartij zijn mogelijk wel (beschermde) vissen te verwachten.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor vissen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Indien er werkzaamheden plaatsvinden aan de oevers van de waterpartij wordt aanbevolen om onderzoek te laten uitvoeren naar vissen om beschermde soorten (tabel 2 & 3 Ffwet) uit te kunnen sluiten dan wel aan te tonen.

3.11 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Vanuit de beschikbare literatuur zijn geen aanwijzingen dat ongewervelden beschermd in tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet kunnen voorkomen in het kilometerhok waarin zich het plangebied bevindt.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. Het tijdstip was ook ongeschikt voor het doen van waarnemingen van de meeste ongewervelden. Beschermde insecten (dagvlinders, libellen, mieren, kevers) zijn in het plangebied niet te verwachten. Het habitat van beschermde insecten betreft bos,-heide, moeras- en veengebieden, en dat ontbreekt in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor ongewervelden is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

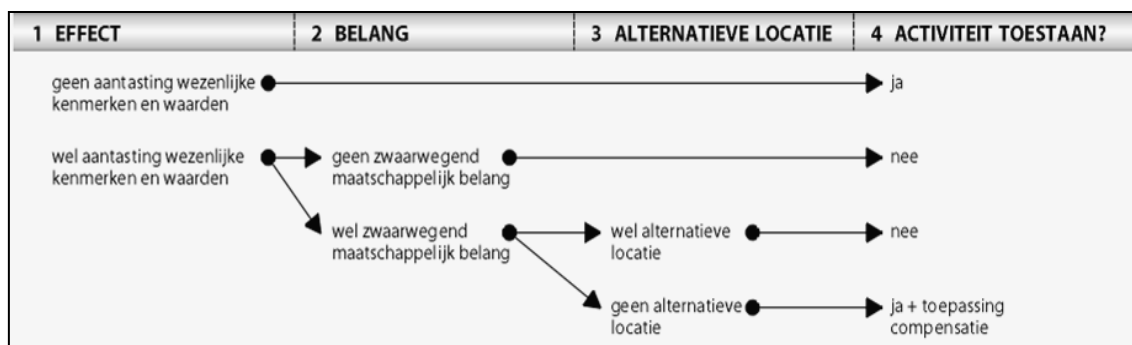
4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan. De Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Gelderland is vastgelegd in omgevingsvisie

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’.

Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

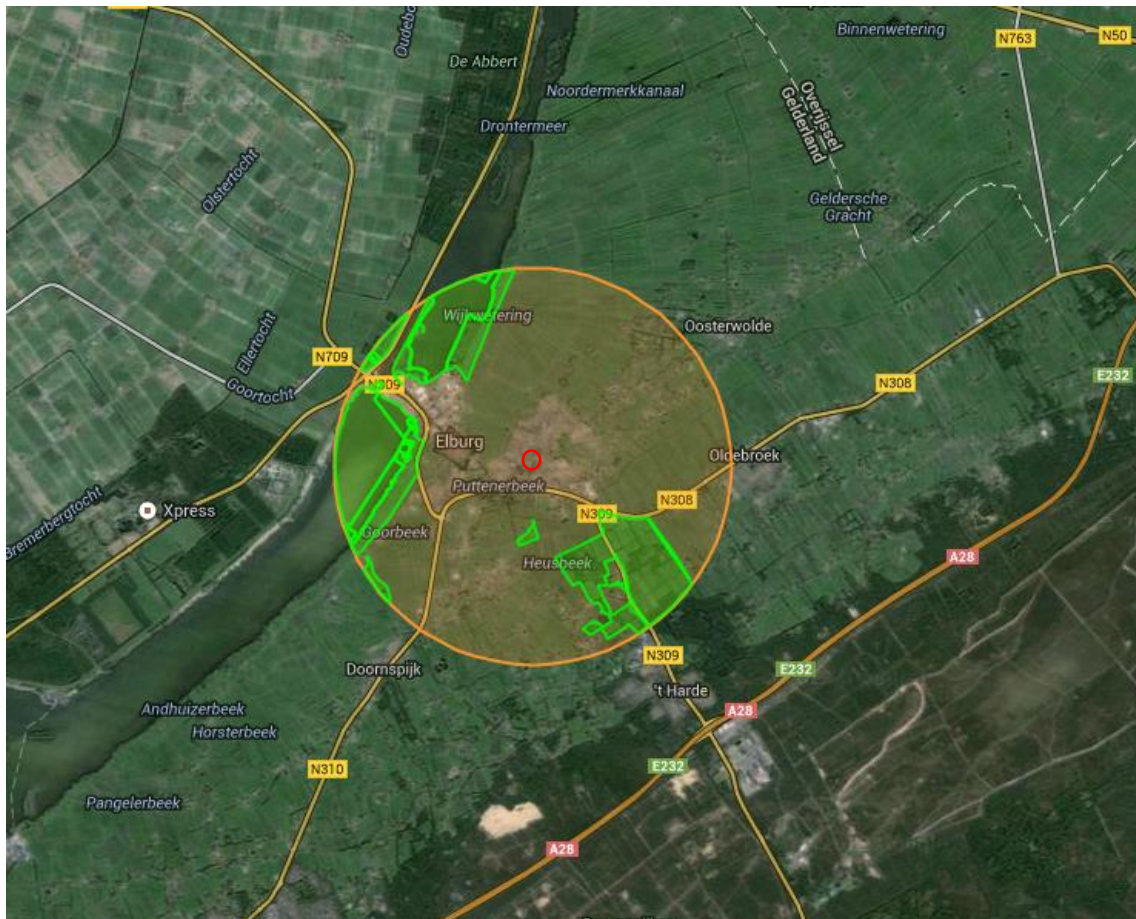
Figuur 6: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van EHS-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde EHS gebied op een afstand circa 1.0 km ten zuiden van het plangebied is gelegen (figuur 7).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen een EHS - gebied. Het EHS ligt op circa 1,0 km van het plangebied. Fysieke aantasting van het gebied is daarmee niet aan de orde. Ook verstoring is uitgesloten, omdat het plangebied op afstand is gelegen van het beschermde gebied. Tevens is er geen ecologische relatie tussen het plangebied en de EHS. Er is geen toetsing aan de EHS nodig.

Figuur 7: Locatie EHS (groen) ten opzichte van het plangebied (rood)

5 Conclusies

Natuurbeschermingswet

Er is een Natura 2000-gebied aanwezig in de nabijheid van het plangebied. Dit betreft het Veluwerandmeer en Veluwe op een afstand van 2 kilometer van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Er is geen vergunning nodig.

Flora- en faunawet

Er zijn beschermde soorten aanwezig in of nabijheid van het plangebied. Dit betreft vogel, (mogelijk) vleermuizen en andere beschermde soorten (tabel 1 Ffwet).

Vleermuizen kunnen hun vaste rust- en verblijfplaatsen in het aanwezige schoolgebouw hebben en de te kappen bomen kunnen een functie hebben als vliegroute. De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk effect op beschermde soorten.

Er is nader veldonderzoek noodzakelijk naar vleermuizen. Daarnaast zijn maatregelen nodig om effecten op algemeen voorkomende broedvogelsoorten te voorkomen. Dit betreft met name het werken buiten het broedseizoen van vogels.

Er is mogelijk ontheffing op grond van artikel 11 Ffwet nodig voor vleermuizen.

Natuurbeleidskaders

Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van de EHS. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen *	Nadere procedure
Natuurbeschermingswet	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen
Flora & faunawet	• Mogelijk • Tabel 3 soorten	• Ja • Soorten; vleermuizen	• Afhankelijk van uitkomsten nader veldonderzoek	• Afhankelijk van uitkomsten nader veldonderzoek	• Ontheffing nog niet bekend
Ecologische hoofdstructuur	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen

* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen

Notitie

Referentienummer

Datum
30 juni 2014

Kenmerk
332894

Betreft

Resultaten vleermuisonderzoek Rehoboth Elburg

1 Inleiding

Voor de schoollocatie Rehoboth aan de Arent Toe Boecoplaan in Elburg bestaan herontwikkelingsplannen. De gemeente Elburg is voornemens om het schoolgebouw te slopen en te vervangen door woningbouw. Tevens zullen twee bomen aan de Arent Toe Boecoplaan worden gekapt ten behoeve van twee ontsluitingen. De gemeente heeft Grontmij gevraagd een vleermuisonderzoek uit te voeren gericht op de potentiële aanwezigheid van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Voorliggende notitie bevat de uitkomsten van dit vleermuisonderzoek.

2 Werkwijze

Het aantal veldbezoeken is conform opdracht gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies:

- Kraam- / zomerverblijfplaats;
- Foerageergebied;
- Vliegroute.

In totaal hebben 3 veldbezoeken plaatsgevonden in de periode april t/m juni 2014. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 3: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type bezoek	Weersomstandigheden
24-04-2014	Avondbezoek	19° Celsius, half bewolkt, windkracht 3
27-05-2014	Ochtendbezoek	11° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
25-06-2014	Avondbezoek	18° Celsius, bewolkt, windkracht 3

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol.

3 Resultaten

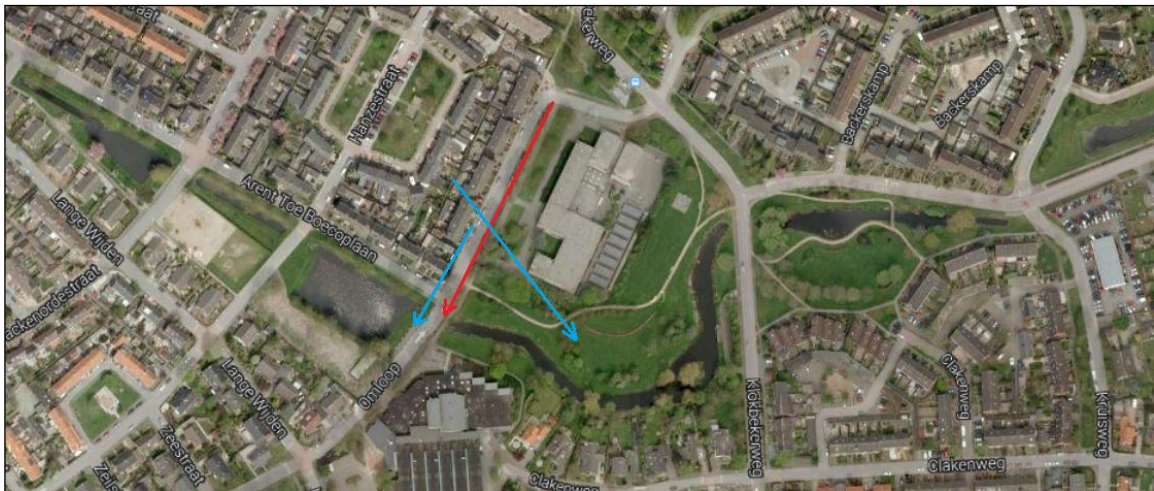
3.1 Verblijfplaatsen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het te slopen schoolgebouw. Geconcludeerd kan worden dat het schoolgebouw geen functie heeft als zomerverblijfplaats of als kraamverblijfplaats voor vleermuizen.

3.2 Vliegroutes

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen vliegroutes van vleermuizen vastgesteld binnen het plangebied. Net buiten het plangebied loopt een vliegroute van gewone dwergvleermuizen langs de bomenrij aan de Arent Toe Boecoplaan. De dieren komen uit noordelijke richting, dus waar-

schijnlijk bevindt zich daar ergens een kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis. Verder zijn nog enkele laatvliegers waargenomen die in rechte lijn langs de zuidkant van het schoolgebouw in de richting van het achtergelegen park vlogen. Van een duidelijke vliegroute was geen sprake, andere laatvliegers volgden de bomenrij aan de Arent Toe Boecoplaan in de richting van de langs deze weg gelegen vijver.

Figuur 3.2: Vliegroute gewone dwergvleermuizen (rode pijl) en vliegrichting laatvliegers (blauwe pijlen).

3.3 Foerageergebied

Rondom het schoolgebouw is nauwelijks vleermuisactiviteit waargenomen tijdens de veldbezoeken. Tweemaal werd een foeragerende gewone dwergvleermuis gehoord rond de begroeiing langs de zuidkant van het schoolgebouw. In het aangrenzende park en boven de vijver aan de Arent Toe Boecoplaan zijn wel veel foeragerende vleermuizen waargenomen. Hier zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis foeragerend aangetroffen. Watervleermuis en ruige dwergvleermuis alleen boven de grote vijver aan de Arent Toe Boecoplaan, gewone dwergvleermuis en laatvlieger ook in het park achter het schoolgebouw. Het park en de vijver hebben een belangrijke functie als foerageergebied voor vleermuizen. In totaal zijn hier enkele tientallen foeragerende dieren waargenomen.

Figuur 3.3: Waarnemingen foeragerende vleermuizen. Rood = gewone dwergvleermuis, groen = ruige dwergvleermuis, blauw = laatvlieger en paars = watervleermuis.

4 Conclusie

Uit het uitgevoerde vleermuisonderzoek blijkt dat het te slopen schoolgebouw geen functie heeft als zomerverblijfplaats en/of kraamverblijfplaats voor vleermuizen. Ook zijn geen duidelijke vliegroutes van vleermuizen in het plangebied waargenomen. De bomenrij aan de Arent Toe Boecoplaan net buiten het plangebied fungeert wel als vliegroute voor vleermuizen. Het kappen van twee bomen in de bomenrij ten behoeve van de twee ontsluitingen heeft geen invloed op de functionaliteit van deze bomenrij als vliegroute voor vleermuizen. De bomenrij blijft als geheel intact, de ruimte die ontstaat tussen de bomen zal niet groter zijn dan 20 meter. In het plangebied zelf wordt weinig door vleermuizen gefoerageerd. In het omliggende park en boven de vijver aan de Arent Toe Boecoplaan zijn wel veel foeragerende vleermuizen aangetroffen. De functionaliteit van deze foerageergebieden wordt door de voorgenomen ingreep niet wezenlijk aangetast.